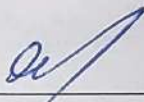

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 051 «Економіка»

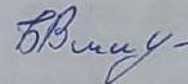
Допускається до захисту
завідувач кафедри економіки та економічної
теорії

 доцент С.Г. Батажок
підпис, вчене звання, ініціали, прізвище
«31» жовтня 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ АТ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»)

Виконав: Бакун Віталій Іванович

підпис

Керівник: доцент Понедільчук Тетяна Василівна

підпис

Рецензент: доцент Заболотний В'ячеслав Сергійович

підпис

Я, Бакун Віталій Іванович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 051 «Економіка»

Затверджую

гарант ОПІ «Економіка»

доцент Т.В. Понедільчук

(підпис)

« 4 » листопада 2023 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра

Бакуну Віталію Івановичу

Тема: Формування механізму забезпечення економічної безпеки підприємства (за матеріалами АТ «Житомирський маслозавод»)

Перелік питань, що розробляються в роботі: дослідження теоретико-методологічних засад формування механізму забезпечення економічної безпеки підприємства; аналіз рівня економічної та фінансової безпеки АТ «Житомирський маслозавод»; організаційно-економічна характеристика АТ «Житомирський маслозавод»; проведення оцінки факторів впливу на економічну безпеку АТ «Житомирський маслозавод»; надання пропозицій щодо напрямів підвищення економічної безпеки АТ «Житомирський маслозавод».

Вихідні дані: фундаментальні положення економічної науки, сучасна наукова література, наукові статті, інтернет джерела, звітність АТ «Житомирський маслозавод».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	листопад-січень 2024	виконано
Теоретико-методична частина	лютий-квітень 2024	виконано
Аналітична частина	травень-червень 2024	виконано
Рекомендаційна частина	липень-серпень 2024	виконано
Оформлення роботи	вересень 2024	виконано
Перевірка на плагіат	жовтень 2024	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2024	виконано
Подання на рецензування	листопад 2024	виконано

Керівник

Здобувач

(підпис)

(підпис)

Т.В. Понедільчук

В.І. Бакун

Дата отримання завдання «20» листопад 2023 року

АНОТАЦІЯ

Бакун Віталій Іванович. Формування механізму забезпечення економічної безпеки підприємства (за матеріалами АТ «Житомирський маслозавод»)

Магістерську кваліфікаційну роботу присвячено: визначенню сутності поняття «економічна безпека підприємства»; дослідженню теоретико-методологічних засад формування механізму забезпечення економічної безпеки підприємства; аналізу рівня економічної та фінансової безпеки АТ «Житомирський маслозавод»; наданню організаційно-економічної характеристики АТ «Житомирський маслозавод»; проведенню оцінки факторів впливу на економічну безпеку АТ «Житомирський маслозавод»; наданню пропозицій щодо напрямів підвищення економічної безпеки АТ «Житомирський маслозавод».

Метою кваліфікаційної роботи магістра є дослідження теоретико-методологічних засад формування механізму забезпечення економічної безпеки підприємства.

Об'єктом досліджень є діяльність АТ «Житомирський маслозавод», м. Житомир.

Предмет дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних засад щодо формулювання та удосконалення механізму забезпечення економічної безпеки АТ «Житомирський маслозавод».

У ході виконання досліджень були використані наступні *методи*: абстрактно-логічний метод та емпіричні методи (теоретичне узагальнення та формулювання висновків дослідження), статистичний аналіз, системно-структурний аналіз, схематичне та табличне зображення (наочне представлення результатів дослідження).

Інформаційною базою дослідження стали фундаментальні положення економічної науки, сучасна наукова література, наукові статті, інтернет джерела, звітність АТ «Житомирський маслозавод».

Структура кваліфікаційної роботи магістра та її обсяг. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 69 найменування, містить 15 рисунків та 12 таблиць. Загальний обсяг роботи – 55 сторінок комп'ютерного тексту, у тому числі 57 сторінок основного тексту.

Ключові слова: економічна безпека підприємства, рентабельність, ліквідність, інтегральні коефіцієнти, механізм забезпечення, загроза.

ABSTRACT

Bakun Vitaly Ivanovych. Formation of the mechanism for ensuring the economic security of the enterprise (based on the materials of JSC Zhytomyr butter plant)

The master's qualification work is devoted to: defining the essence of the concept of "economic security of the enterprise"; the study of the theoretical and methodological foundations of the formation of the mechanism for ensuring the economic security of the enterprise; analysis of the level of economic and financial security of JSC Zhytomyr butter plant; provision of organizational and economic characteristics of JSC Zhytomyr butter plant; carrying out an assessment of factors influencing the economic security of JSC Zhytomyr butter plant; submission of proposals on ways to increase the economic security of JSC Zhytomyr butter plant.

The purpose of the master's qualification work is to study the theoretical and methodological foundations of the formation of the mechanism for ensuring the economic security of the enterprise.

The object of research is the activity of JSC Zhytomyr butter plant, Zhytomyr.

The subject of the study is a set of theoretical, methodical, organizational and practical principles regarding the formulation and improvement of the mechanism for ensuring the economic security of JSC Zhytomyr butter plant.

The following methods were used during the research: abstract logical method and empirical methods (theoretical generalization and formulation of research conclusions), statistical analysis, system-structural analysis, schematic and tabular representation (visual presentation of research results).

The information base of the study became the fundamental provisions of economic science, modern scientific literature, scientific articles, Internet sources, reports of JSC Zhytomyr butter plant.

The structure of the master's qualification work and its scope. The work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of used sources with 55 titles, contains 15 figures and 12 tables. The total volume of the work is 57 pages of computer text, including 57 pages of the main text.

Key words: economic security of the enterprise, profitability, liquidity, integral coefficients, security mechanism, threat.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1 Теоретичні підходи до визначення сутності понять економічна безпека підприємства.....	8
1.2 Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства.....	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АТ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД».....	23
2.1. Організаційно-економічна характеристика АТ «Житомирський маслозавод».....	23
2.2. Оцінка факторів впливу на економічну безпеку АТ «Житомирський маслозавод»	37
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АТ «ЖИТОМИРСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД».....	45
3.1 Удосконалення організаційно- економічного механізму забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах військово стан.....	45
3.2 Формування моделі економічної безпеки АТ «Житомирський маслозавод».....	50
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Кравчук Н. М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. праць. Київ: НАУ, 2020. Вип. 1(75). Ч. 1. С. 80—90. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-1-12>.
2. Бабіна Н. О. Управління економічною безпекою підприємства в умовах нестабільності. Економіка і управління. 2016. № 2. С. 67-72
3. Білошкурська Н.В. Економіко-організаційний механізм формування економічної безпеки підприємства : принципи побудови, функції, структура. Економіка та держава. 2013. № 12. С. 24-29.
4. Василега В. Є. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах впливу зовнішнього середовища. *Бізнес Інформ*. 2024. №2. С. 146—153. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-2-146-153>
5. Васильців Т. Г., Пасічник М. Б. Чинники та джерела загроз економічній безпеці підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2008. Вип. 18.10. С. 128- 135.
6. Воронько-Невіднича Т., Демиденко Л., Здоров В. Особливості формування та забезпечення кадрової безпеки підприємства. Економіка та суспільство. 2021. No28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-57>
7. Гесць В. М., Кизим М. О., Клебанова Т. С., Черняк О. І. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / за ред. В. Гейця. Харків: ВД «ІНЖЕК». 2006. 240 с.
8. Донець Л.І., Ващенко Н. В., Андреева Т. Є. Економічна безпека підприємства. Київ: ЦУЛ, 2008. 240 с.
9. Дячков Д.В., Батура В.Ю., Сокирко І.А. Формування організаційно-економічного механізму управління економічною безпекою підприємства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка та управління. К. : ВД «Гельветика», 2019. Т. 30 (69). № 5. Ч. 2. С. 31-36.

10. Економічна безпека підприємництва в Україні : монографія / Г. В. Ситник, Г. В. Блакита, Н. М. Гуляєва та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 284 с.
11. Економічна безпека України в умовах довготривалої війни. Експертно-аналітична доповідь. К.: НІСД, 2024 – 71 с. – <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2024.08>
12. Економічна безпека: навч. посіб. / за ред. Варналій З.С. Київ : Знання, 2009. 647 с. 7.
13. Слецьких С. Я., Свинаренко Т. І., Петрищева К. Г. Методичні підходи щодо оцінювання фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності із врахуванням критерію фінансового ресурсозбереження. Економічний вісник Донбасу. 2019. № 1. С. 94-102. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1\(55\)-94-102](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1(55)-94-102).
14. Загородня А.С. Сутність та еволюція поняття «економічна безпека підприємства». Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 7. No 3. С. 16- 22. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-3-2>.
15. Загородня, А. Підвищення рівня управління економічною безпекою підприємств в умовах ризиків та загроз. *Економіка та суспільство*, (2023) (54). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-12>
16. Замлинський В.Ю., Герецький Р.В., Фірта Д.Р., Степаненко С.В. Посилення економічної безпеки через концепцію Zero Waste у сталому бізнесі. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2023. Volume 8. No4. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-4-22>
17. Зачосова Н.В., Чакалов Р.К. Правове забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності. Приазовський економічний вісник. 2017. Випуск 4(04). С. 34-38. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2017/4_04_uk/9.pdf
18. Ілляшенко С.М. Управління знаннями в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. *Бізнес Інформ*. 2019. № 6. С. 258-265.
19. Колодязна І. В., Букріна К. А. Економічна безпека в системі сталого функціонування підприємства. Науковий вісник Ужгородського

- національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 23. Частина 1. С. 135–140.
20. Кулик Ю. Організаційні та прикладні засади ризик-менеджменту логістичних систем вітчизняних підприємств. Економічний форум. 2015. №3. С. 306-311.
 21. Левковець Н.П. Принципи забезпечення економічної безпеки підприємства. Управління проектами, системний аналіз і логістика: науковий журнал. 2008. № 5. С. 333-336.
 22. Левченко В., Удалих О. Управління логістичною системою підприємства. Наука й економіка. 2014. № 1(33). С. 151-156.
 23. Марина А.С., Єланська Н.О., Петренко М.А. Механізм забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Економіка і суспільство. 2018. Випуск 19. С. 495-500.
 24. Маркіна І.А., Потапюк І.П. Загрози економічній безпеці підприємства: теоретичний аспект. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : економічні науки. Маріуполь, 2017. С. 130-137.
 25. Мержинський Є. Концепція моделювання загроз логістичної системи підприємства. Вісник ХНУ. 2016. № 2. Т. 1. С. 142-145.
 26. Міщенко С.Г. Економіко-статистичний аналіз факторів економічної безпеки регіону. Вісник Донецького університету. Серія В «Економіка і право». 2009. № 1. С. 70-76.
 27. Мунтіян В. І. Економічна безпека України: навчальний посібник. Київ : Лібра, 2015. 462 с. 12. Філіпова С. В. Система формування і забезпечення економічної безпеки підприємства. ЕКОНОМІКА: реалії часу. 2012. № 2 (3). С. 17-23.
 28. Огренич, Ю., & Діброва, В. (2023). Економічна безпека промислових підприємств в Україні: стан, проблеми та напрямки покращення. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, (15), 180-191. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.15.22>

29. Орлик О. Економічна безпека підприємства: властивості, стратегія та методи забезпечення. Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки : колект. моног. у 2 т. Дніпропетровськ : «ФОП Дробязко С.І.», 2014. Т. 2. С. 176-182.
30. Офіційний сайт підприємства АТ «Житомирський маслозавод». URL: <https://rud.ua/>
31. Павлюк Ю.В., Лактіонова О.А. Методика оцінки рівня фінансової безпеки підприємства. Економіка розвитку. 2015. № 1. С. 112–116.
32. Пілецька С. Т., Ареф'єв С. О., Петровська С. В., Колесников С. О. Стратегічне забезпечення економічної безпеки підприємств в контексті цифровізації економіки України. *Проблеми економіки*. 2024. №2. С. 181–190. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-181-190>
33. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю. Методика комплексної оцінки антикризового потенціалу підприємства. Економіка промисловості. 2018. № 3. С. 76-92. DOI: doi.org/10.15407/econindustry2018.03.074
34. Пілецька, С., & Мягких, І. (2023). Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств в умовах економіки знань. *Економіка та суспільство*, (53). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-29>
35. Протопопова Н.А. Механізм забезпечення економічної безпеки промислових підприємств. Системи обробки інформації. 2010. Вип. 3. С. 150-151. ✓
36. Рібейро Рамос, О., Міроненко, Є., Брітченко, І., Жук, О., & Патlachук, В. (2022). Економічна безпека як елемент корпоративного управління. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(42), 304–312. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.42.2022.3698>
37. Річний звіт Акціонерне товариство "ЖИТОМИРСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД" (00182863) за 2023 рік" URL: <http://www.ztm.ho.ua/files/2023.pdf>
38. Сайт аналітичної компанії AR-group. URL: <https://ar-group.kiev.ua>

39. Торкатюк В.І., Аболхасанзаде А., Мітіна Т.В., Козинська І.О., Кузічкіна Н.І., Дріль Н.В. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємств. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/38672/1/164-165.pdf>
40. Фісуненко П.А. Забезпечення економічної безпеки підприємства: сутність, принципи, функції, методи, засоби. *Економічний простір*. 2019. № 152. С. 176-203.
41. Шевченко І.Л. Особливості формування механізму забезпечення економічної безпеки металургійних підприємств. Стратегія економічного розвитку України. 2009. Вип. 24-25. С. 128-134.
42. Юрович Л. Економічна безпека підприємства : сутність, чинники впливу, основні проблеми. 66-та студентська науково-технічна конференція. Секція «Економіка і менеджмент» : зб. тез доп. Львів : В-во НУ «Львівська політехніка», 2009. С. 234-237.
43. Яремко А. Д. Оцінювання трудової складової антикризового потенціалу машинобудівного підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. №1 (55). С. 164-170. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1\(55\)-164-170](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2019-1(55)-164-170).
44. До глобальної мережі цифрових центрів The Global Services Location Index (GSLI). URL: <https://www.kearney.com/digital/article/?/a/the2021-kearney-global-services-location-index>
45. Derii, V., Parkhomets, M., Uniiat, L., Kovbasa, O., Hryzovska, L. and Karabanyk, S. Modelling Business Processes Based on Logistics Concepts and Quality Management System Principles, *International Journal of Management*, 2020, vol. 11(7), pp. 175 188. URL: <http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=72>.
46. Gupta, Sunil and Donald R. Lehmann (2003), "Customers as Assets", *Journal of Interactive Marketing*, 17 (1), 9-24.
47. Hnylytska L., Korshykova R., Boiarova O. Modeling the states of agrarian enterprises' economic security with management accounting tools. 24th International Scientific Conference "Economic Science for Rural Development 2023", 10-12 May 2023, Jelgava, Latvia. DOI:10.22616/ESRD.2023.57.058.

48. Korytko T., Piletska S., Bogutska O. Formation of an organizational and economic mechanism for encouraging investment activity of enterprises. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. Vol. 4. No. 5. P. 10-17. DOI: <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-5-10-17>.
49. Polozova T., Cherkashina M., Shapoval O., Romanchik T., Alzoubi Laith Abdel Karim Mohammad. Assessment of risks in conditions of provision of security of economic activities of organizations. *Journal of security and sustainability issues*. 2019. № 8 (4). C. 705-714. URL: <https://journals.lka.lt/journal/jssi/article/1017/info>.
50. R. Witty, J. Dubiel, J. Girard, J. Graff, A. Hallawell, B. Hildreth, N. MacDonald, W. Malik, J. Pescatore, M. Reynolds, K. Russell, A. Weintraub, V. Wheatman. *The Price of Information Security*. Gartner Research, Strategic Analysis Report, K-11-65-34, June 2001.
51. Reznik N.P., Zahorodnia A.S., Chornenka L.M. (2021). Analysis of the logistics component of the economic security system of enterprises. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. Vol. 4. No 36. P. 109-113. DOI: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30122021/7739.
52. Tiupysheva, V., Reznik, N., Zahorodnia A. (2023). Modern Condition and Direct Development of Warehouse Logistics. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*, vol. 1, No 41. DOI: [10.31435/rsglobal_ijite/30032023/7938](https://doi.org/10.31435/rsglobal_ijite/30032023/7938).
53. Vasylishyn S., Ulyanchenko O., Bochulia T., Herasymenko Yu., Gorokh O. Improvement of analytical support of economic security management of the agricultural enterprises. *Agricultural and Resource Economics*. 2021. Vol. 7. No3. Pp. 123–141. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.03.08>
54. Zahorodnia A. The mechanism for ensuring the economic security of the enterprise. *International Conference on Corporation Management-2023*. Materials the 3rd International conference on corporation management. June 29, 2023 in Tallinn, Estonia, pp. 57-58. DOI: <https://doi.org/10.36690/ICCM-2023-57-58>